

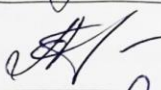
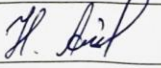
	Шымкент университеті	
	Сапа менеджмент жүйесі Инклюзивті білім беру саясаты	беті. 1 ден 10

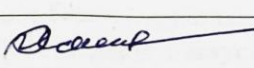
	Шымкент университеті	
	Сапа менеджмент жүйесі Инклюзивті білім беру саясаты	беті. 1 ден 9

БЕКІТЕМІН
Шымкент университетінің
ректоры, п.д. профессор
Н.А. Сейітқұлов
2024 ж.

САПА МЕНЕДЖМЕНТ ЖҮЙЕСІ ИНКЛЮЗИВТІ БІЛІМ БЕРУ САЯСАТЫ

СМЖ ШУ УС 01-51-2024

қызметі	қолы	А.Ж.Т.
Келісілді:		
Академиялық мәселелер және стратегиялық даму жөніндегі проректор		Керімбекова А.А.
Стратегиялық даму және ішкі сапаны қамтамасыз ету департаментінің басшысы		Айдарова А.А.
Заң қызметінің басшысы		Асилханов Н.С.

қызметі	қолы	А.Ж.Т.
Әзірлеген:		
Педагогика кафедрасының меңгерушісі		Ибрагим Қ.Ә.

Құжаттың жарамдылық мерзімі: « <u>29</u> » <u>01</u> 20 <u>24</u> ж. « <u>29</u> » <u>01</u> 20 <u>17</u> ж. дейін	Енгізілді: № <u>01</u> -жж бұйрық Енгізілген күні: « <u>29</u> » <u>01</u> 20 <u>24</u> ж.	СМЖ ШУ УС 01-51-2024 Басылым 2 Тіркеу № <u>51</u> Көшірме № <u>1</u>
ұзартылды: « <u> </u> » <u> </u> 20 <u> </u> г.		

	Шымкент университеті	
	Сапа менеджмент жүйесі Инклюзивті білім беру саясаты	беті. 2 ден 10

Инклюзивті білім беру саясаты

Құжаттың мақсаты

Шымкент университетінің инклюзивті білім беру саясатының мақсаты – мүмкіндігі шектеулі тұлғаларды дамыту және әлеуметтік бейімдеу үшін қолайлы жағдай жасау, сондай-ақ жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламалары бойынша мүмкіндігі шектеулі тұлғаларға инклюзивті білім беруді қамтамасыз ету.

1. Құжаттың қолданылу аясы

Бұл Саясат мүгедектерге тең қолжетімділікті және инклюзивті білім беруді қамтамасыз ету үшін университетте ішкі пайдалануға арналған.

2. Құжаттарға сілтемелер

Ережесі сәйкес әзірленді

- «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы.
- «Мүмкіндігі шектеулі балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу қолдауы туралы» Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 11 шілдедегі № 343-II Заңы (2023 жылғы 1 шілдедегі өзгертулер мен толықтырулармен)
- «Қазақстан Республикасындағы мүгедектерді әлеуметтік қорғау туралы» Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13 сәуірдегі N 39 Заңы.
- «Қазақстан Республикасында инклюзивті білім беруді дамытудың тұжырымдамалық тәсілдерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2015 жылғы 1 маусымдағы No 348 бұйрығы.
- «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мүгедектердің құқықтарын қорғау мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 3 желтоқсандағы № 433-V Заңы.
- «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне инклюзивті білім беру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының 2021 жылғы 26 маусымдағы № 56-VII Заңы.
- Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы No 595 бұйрығымен бекітілген Жоғары және/немесе жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары (өзгертулермен);
- Университеттің академиялық саясаты.

	Шымкент университеті	
	Сапа менеджмент жүйесі Инклюзивті білім беру саясаты	беті. 3 ден 10

3. Терминдер мен қысқартулар

Инклюзивті білім беру – ерекше білім беру қажеттіліктері мен жеке мүмкіндіктерін ескере отырып, барлық балалардың білім алуға және оқытуға тең қол жеткізуін қамтамасыз ететін процесс («Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы).

Әлеуметтік бейімделу дегеніміз – қоғамда қабылданған құндылықтарды, мінез-құлық ережелері мен нормаларын, мінез-құлық ережелері мен нормаларын ассимиляциялау және қабылдау арқылы мүгедектердің әлеуметтік орта жағдайларына белсенді бейімделуі және атаулы әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзету-түзету қолдауы процесінде еңбекке баулу.

Ерекше білім беру қажеттіліктері бар жеке тұлғалар (балалар) - тиісті деңгейдегі білім мен қосымша білім алу үшін ерекше жағдайларға тұрақты немесе уақытша мұқтаждықтарды сезінетін адамдар (балалар).

- Мүгедек - өмірлік белсенділіктің шектелуіне және оны әлеуметтік қорғау қажеттілігіне әкеп соқтыратын аурулардан, жарақаттардан (жаралар, жарақаттар, контузиялар), олардың салдары, кемістіктері салдарынан болатын дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар денсаулығында ақауы бар жеке тұлға («Қазақстан Республикасында мүгедектерді әлеуметтік қорғау туралы» Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 2015 сәуірдегі № 3 Заңы).

ПОҚ – профессор-оқытушылар құрамы.

ЖҚБ – жауапты құрылымдық бөлімше

ӘБП - әкімшілік-басқару персоналы

4. Жауапкершілік

4.1. Талаптардың сақталуына және ресурстармен қамтамасыз етілуіне университет ректоры жауапты.

4.2. Маркетинг және қоғаммен байланыс департаментінің директоры және университеттің қабылдау комиссиясы осы Ереженің 7.1-бөлімінің орындалуына жауапты.

4.3. Осы Ереженің 7.2-бөлімінің орындалуына жауапты академиялық мәселелер және стратегиялық даму жөніндегі проректор және академиялық мәселелер жөніндегі департаменті.

4.4. Осы Қағидалардың 7.3-бөліміне сәйкес іс-шараларды үйлестіру үшін Әлеуметтік және тәрбие жұмысы жөніндегі проректор және тіркеу, дамыту және студенттерді қолдау басқармасы жауапты.

4.5. Экономикалық қызмет және инфрақұрылымды дамыту департаментінің директоры осы Ереженің 7.4-бөлімінің орындалуына жауапты.

	Шымкент университеті	
	Сапа менеджмент жүйесі Инклюзивті білім беру саясаты	беті. 4 ден 10

4.6. Осы Ереженің 7.5-бөлімінің орындалуына университеттің цифрландыру жөніндегі проректоры мен цифрлық технологиялар және ақпараттық-кітапханалық ресурстар бөлімі жауапты.

4.7. Факультет декандары осы Ереженің 7.6-тармағының орындалуына жауапты.

5. Жалпы ережелер

5.1 Инклюзивті білім беру туралы осы Ереже университеттің даму және әлеуметтік бейімделу үшін қолайлы орта құру, сондай-ақ жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі кәсіптік білім беру бағдарламалары бойынша мүмкіндігі шектеулі тұлғаларға инклюзивті білім беруді қамтамасыз ету жөніндегі қызметін анықтайды.

5.2. Университетте инклюзивті білім беруді енгізу шарттары деп ерекше білім беру қажеттіліктері бар студенттердің сапалы білімге қол жеткізуін, тең мүмкіндіктерді және жетістіктер арасындағы айырмашылықтарды азайтуды қамтамасыз ететін жағдайлар түсініледі.

5.3. Инклюзивті білім беруді енгізуді қамтамасыз ету үшін университетте инклюзивті білім беруді қамтамасыз етуге жауапты құрылымдық бөлімшелер тағайындалды.

5.4. Жыл сайын оқу жылының соңында жауапты құрылымдық бөлімшелер Университетте инклюзивті білім беруді енгізу туралы есеп береді, оны Ғылыми кеңес тыңдайды.

5.5. Осы Ереженің талаптары Университеттің барлық қызметкерлері мен студенттері үшін міндетті болып табылады.

6. Тапсырмалар

6.1. Университетте кедергісіз орта құру.

6.2. Университеттегі инклюзивті білім беру кеңістігінің оңтайлы моделін әзірлеу және дамыту, ерекше білім беру қажеттіліктері бар студенттерді барынша қамтуға ықпал ету.

6.3. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар студенттер мен олардың ата-аналары үшін Университеттің ақпараттық ашықтығын қамтамасыз ету.

6.4. Университетте толерантты әлеуметтік-мәдени ортаны құру.

6.5. Университетте инклюзивті білім беруді енгізуді нормативтік-құқықтық және әдістемелік қамтамасыз етуді әзірлеу.

6.6. Қашықтықтан оқыту технологияларын пайдалана отырып оқытуды ұйымдастыру.

6.7. Инклюзивті білім беруді жүзеге асыру және қолдау мақсатында Қазақстан Республикасының жоғары оқу орындарымен, арнаулы (түзету) білім

	Шымкент университеті	
	Сапа менеджмент жүйесі Инклюзивті білім беру саясаты	беті. 5 ден 10

беру ұйымдарымен, басқа ұйымдарымен және мекемелерімен ынтымақтастық пен ынтымақтастықты дамыту.

7. Әрекеттерге қолдау көрсету

Ерекше білім беру қажеттіліктері бар студенттерді оқытуды ұйымдастырудағы университеттің негізгі қызметі:

7.1. Кәсіптік бағдар беру қызметі және түсу емтихандарына қолдау көрсету:

7.1.1. Университетте кәсіптік бағдар беру қызметінің негізгі нысандарына ашық есік күндерін, осы санаттағы студенттер мен ата-аналарға оқуға қабылдау, білім алу және жұмысқа орналасу мәселелері бойынша кеңестер, осы санаттағы студенттерге арналған жарнамалық және ақпараттық материалдар кіреді.

7.1.2. Университет өз бетінше өткізетін қабылдау емтихандары кезінде ерекше қажеттіліктері бар талапкерлер үшін, оның ішінде қашықтықтан оқыту технологияларын пайдалану мүмкіндігі бар ерекше жағдайлар жасалады.

7.1.3. Қызметтің бұл түрін жүзеге асыру жауапкершілігі маркетинг және қоғаммен байланыс департаментінің директорына және университеттің қабылдау комиссиясына жүктеледі.

7.2 Білім беру процесін қолдау:

7.2.1. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар студенттер білім беру бағдарламалары негізінде, қажет болған жағдайда бейімделген форматта оқытылады.

7.2.2. Университет студенттердің білім беру бағдарламасын меңгерудің жоспарланған нәтижелеріне жету қажеттілігін, сондай-ақ ерекше білім беру қажеттіліктері бар студенттердің жеке мүмкіндіктерін ескере отырып, оқыту әдістері мен құралдарын, білім беру технологияларын және білім беру бағдарламасын іске асыруды оқу-әдістемелік қамтамасыз етуді дербес таңдайды.

7.2.3. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар студенттер үшін:

- онтайлы жеке білім беру траекторияларын әзірлеуге көмек көрсетіледі;
- жеке оқу жоспарлары мен жеке оқыту кестелері әзірленеді;
- ағымдық, аралық және аралық бағалауды тапсырудың жекеленген нысандары анықталады;
- арнайы техникалық құралдар мен оқыту технологиялары қолданылады.

7.2.4. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар студенттер қашықтықтан оқыту технологияларын пайдалана отырып оқытылуы мүмкін.

7.2.5. Университет кездесулер ұйымдастырады және өткізеді және ашық іс-шараларға, соның ішінде конференциялар мен семинарларға, дөңгелек үстелдерге, жоғары оқу орындарында инклюзивті білім беруді енгізу бойынша басқа да іс-шараларға қатысады.

	Шымкент университеті	
	Сапа менеджмент жүйесі Инклюзивті білім беру саясаты	беті. 6 ден 10

7.2.6. Инклюзивті білім беруді жүзеге асыратын мамандарға қойылатын талаптар мен нұсқаулықтарды әзірлейді.

7.2.7. Жаңа кадрларды (әкімшілік-әкімшілік персонал және профессорлық-оқытушылық құрам) жан-жақты оқытуды қамтамасыз етеді және жұмыс істеп тұрған қызметкерлерді қайта даярлайды.

7.2.8. Осы қызметті жүзеге асыру жауапкершілігі оқу ісі және әдістемелік бөлім бойынша проректорға жүктеледі.

7.3. Оңалту және жұмысқа дайындау

7.3.1. Оқу орнында және одан тыс ерекше қажеттіліктері бар студенттерге толерантты көзқарасты дамыту және тәрбиелеу.

7.3.2. Университетке түсу және оқу кезінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар студенттер мен мүмкіндіктері шектеулі талапкерлердің мамандандырылған есебін жүргізу.

7.3.3. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушылардың білім беру процесін әлеуметтік қолдау - бұл инклюзивті білім беруде ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушыларға әлеуметтік қолдау көрсетуге бағытталған білім беру үдерісімен бірге жүретін іс-шаралар кешені.

7.3.4. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар студенттерге қолдау көрсету және көмек көрсету үшін университетте волонтерлік іс-шараларды ұйымдастыру.

7.3.5. Оқу процесіне қатысушыларға психологиялық-педагогикалық қолдау көрсету (ПОҚ және психологтың қатысуымен)

7.3.6. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар жұмыс берушілер мен студенттер арасында презентациялар мен кездесулерді ұйымдастыру (қажет болған жағдайда).

7.3.7. Ерекше қажеттіліктері бар жеке тұлғаларға жұмыс іздеу бойынша консультациялық қызметтерді және еңбек нарығының жағдайы туралы ақпаратты ұсыну (қажет болған жағдайда).

7.3.8. Мүмкіндігі шектеулі магистратура мен докторантураның түлектерін Университетке жұмысқа тарту үшін жағдай жасау (қажет болған жағдайда).

7.3.9. Бұл қызмет түрін үйлестіру Әлеуметтік және тәрбие жұмысы жөніндегі проректорға және жастар саясаты, даму және студенттерді қолдау бөліміне жүктеледі.

7.4. Кедергісіз орта құру

7.4.1. Жақын аумақтардың, кіреберістердің және ішкі айналым жолдарының қолжетімділігін қамтамасыз ету; есіктердің, баспалдақтардың және тұрақ орындарының контрастты бояуы. Кедергісіз қол жеткізуді қамтамасыз етіңіз (арнайы жабдық, көтергіштер, пандустар және т.б.)

	Шымкент университеті	
	Сапа менеджмент жүйесі Инклюзивті білім беру саясаты	беті. 7 ден 10

7.4.2. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар студенттер үшін арнайы жабдықталған санитарлық-гигиеналық орындармен қамтамасыз ету (қоршаулар, тіректер, мамандандырылған сантехникалық құрылғылар және т.б.).

7.4.3. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар студенттердің оқу үдерісін медициналық-сауықтыру қамтамасыз ету студенттердің физикалық жағдайын диагностикалауды, денсаулығын сақтауды, бейімделу әлеуетін дамытуды және оқуға бейімделуді қамтиды.

7.4.4. Қызметтің осы түрін жүзеге асыру үшін жауапкершілік Экономикалық қызмет және инфрақұрылымды дамыту жөніндегі директорға жүктеледі.

7.5. Білім беру процесін ақпараттық-техникалық қамтамасыз ету

7.5.1. Техникалық жабдық және компьютерлік техниканың жұмыс істеуін қамтамасыз ету (оқытуда бейнематериалдар, дыбыс күшейткіштер, құлаққаптар, мультимедиялық проекторлар қолданылады).

7.5.2. Көру қабілеті бұзылған адамдарға арналған веб-сайттың баламалы нұсқасын қолдау.

7.5.3. Бұл қызметті жүзеге асыру жауапкершілігі университеттің цифрлық технологиялар және ақпараттық-кітапхана ресурстары департаментінің директорына жүктеледі.

7.6. Білім беру процесін қолдау

7.6.1. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар студенттердің оқу процесін ұйымдастырушылық-педагогикалық қамтамасыз ету мыналарды қамтиды:

1. Сабаққа қатысуын бақылау;
2. Өзіндік жұмысты ұйымдастыруға көмектесу;
3. Жеке консультациялар ұйымдастыру;
4. Аралық бақылауды тапсыруға және академиялық кейінге қалдыруды жоюға ұйымдастырушылық көмек көрсету;
5. Оқу-тәрбие процесінде оқушы мен мұғалімнің қарым-қатынасын түзету.

7.6.2. Қызметтің бұл түрін жүзеге асыру үшін жауапкершілік факультет декандарына жүктеледі.

8. Сыртқы ұйымдармен өзара әрекеттесу

8.1. Университет білім беру ұйымдарымен университеттің профессорлық-оқытушылық құрамының инклюзивті білім беру саласында әдістемелік көмек көрсету және біліктілігін арттыру мәселелері бойынша ынтымақтастықта.

	Шымкент университети	
	Сапа менеджмент жүйесі Инклюзивті білім беру саясаты	беті. 8 ден 10

	Шымкент университети	
	Сапа менеджмент жүйесі Инклюзивті білім беру саясаты	беті. 8 ден 10

Танысу парағы

Танысу парағы

[illegible]

	Шымкент университети	
	Сапа менеджмент жүйесі Инклюзивті білім беру саясаты	беті. 9 ден 10

	Шымкент университети	
	Сапа менеджмент жүйесі Инклюзивті білім беру саясаты	беті. 9 ден 10

Б қосымшасы
(міндетті)

Өзгерістерді тіркеу парағы

[illegible]

	Шымкент университети	
	Сапа менеджмент жүйесі Инклюзивті білім беру саясаты	беті. 10 ден 10